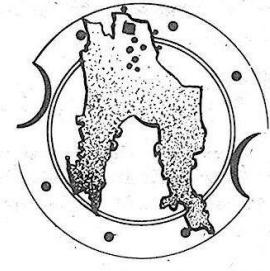

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΕΚΔΟΣΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ • ΕΤΟΣ 10 • ΦΥΛΛΟ 30 • ΓΕΝΑΡΗΣ – ΦΛΕΒΑΡΗΣ 1987 • ΒΟΥΤΣΙΝΑ 87 • ΧΟΛΑΡΓΟΣ 15561

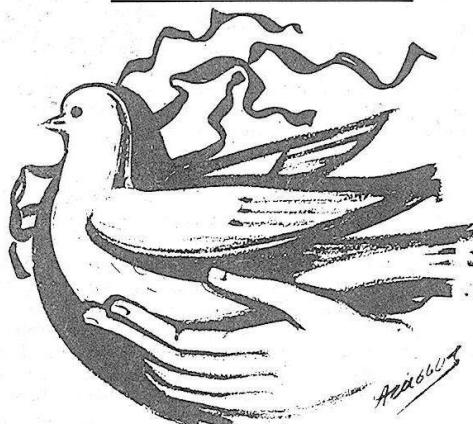
Καρούές

Η ΑΡΑΧΟΒΑ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΧΩΡΙΑ ΤΟΥ ΠΑΡΝΩΝΑ Τ. ΔΗΜΟΥ ΟΙΝΟΥΝΤΟΣ

ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ ΧΑΡΟΥΜΕΝΟ

ΕΙΡΗΝΙΚΟ 1987

Ειρήνη είναι όταν

Σας χωρίζει ένα αδιόρατο χάσμα απ' τον κόσμο. Σας διέφυγαν πράγματα. Δεν τάχατε όλα καλά λογαριάσει, δεν τάχατε δει, ακούσεις όσο πρέπει. Γ' αυτό και σας φαίνεται τόσο παράξενο, που κλείνω, ανοίγω το παράθυρο κι άλλο δεν σας λέω: «Ειρήνη!»

Ειρήνη, λοιπόν, είναι ό,τι συνέλαβα μες απ' την έκφραση και μες απ' την κίνηση της ζωής. Και Ειρήνη είναι κάτι βαθύτερο απ' αυτό που εννοούμε όταν δίνεται κάποτε πόλεμος.

Ειρήνη είναι όταν τ' ανθρώπου η ψυχή γίνεται ξέω στο σύμπαν ήλιος' κι ο ήλιος ψυχή μες στον άνθρωπο.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΒΡΕΤΤΑΚΟΣ

ΕΝΑ ΤΑΞΙΔΙ

Στο τέλος Νοεμβρίου 1986 είχα την ευκαιρία, να ταξιδέψω για δεύτερη φορά στην Αμερική. Το πρώτο ταξίδι ήταν πολύ σύντομο ενώ τώρα, απαλλαγμένη από επαγγελματικές υποχρεώσεις, κατάφερα να ξεπέρασω το φράγμα του χρόνου και να επισκεφθώ διάφορες πολιτείες.

Η μοίρα του Έλληνα - καλή ή κακή - ήταν η μετανάστευση και καθώς είμαστε λαός τολμηρός και δημιουργικός, δεν αφήσαμε τόπο της απέραντης αυτής χώρας, όπως είναι ο ΗΠΑ, που να μην εγκατασταθούμε και επαγγελματικό τομέα που να μη τον αγγίξουμε.

Για τον Ελληνισμό της Αμερικής έχουν γραφτεί πολλά (στατιστικές, μελέτες, βιβλία, άρθρα κ.τ.λ.).

Για τους μετανάστες του νομού μας και της περιοχής μας επίσης.

Η εφημερίδα ΚΑΡΥΕΣ, τουλάχιστον για τώρα, δεν έχει ούτε τις δυνατότητες ούτε την πρόθεση, να παρουσιάσει κάποια εικόνα συγκεκριμένη της ζωής των ομογενών μας.

Όμως αυτό το ταξίδι που άρχισε από το Chicago με σταθμούς Charlotte N.C., Greenville S.C., Chapel Hill N.C., Boston, California, ξανά Chicago, Παρίσι και επιστροφή, μου έδωσε την ευκαιρία να συναντήσω πολλούς πατριώτες, να ζήσω για λίγο κοντά τους, αλλά να πάρω τόσες πολλές και αξέχαστες εντυπώσεις, τις οποίες θα παρουσιάσω σε συνέχειες από το επόμενο φύλλο της εφημερίδας «ΚΑΡΥΕΣ».

Σ' αυτό το φύλλο (τρίτο) που βγαίνει κάπως καθυστερημένα λόγω του ταξιδιού, δημοσιεύω ορισμένα κομμάτια για να μη χάσουν την επικαιρότητά τους.

Στο επόμενο θα συνεχίσω με όσα ωραία και πραγματικά αξιοθάυμαστα έχουν δημιουργήσει εκεί οι συμπατριώτες μας με τους Συλλόγους τους, μέσα από τη δράση των οποίων διαφαίνεται η έντονη προσωπικότητα, η δημιουργικότητα και η ξεχωριστή σπίθα που καιεί μέσα στις καρδιές των ανθρώπων του Πάρνωνα.

Α.Γ.Π.

ΤΟ 1986 ΕΦΥΓΕ, ΤΟ 1987 ΉΡΩΕ

Αγαπητοί αναγνώστες,

Για τον καινούργιο χρόνο 1987 δεχθείτε τις πιο θερμές ευχές, για υγεία, χαρά και κάθε ποθητό για τον καθένα πρωταρικά, για την οικογένειά του, τους συγγενείς και φίλους. Για τον τόπο μας ευχή και λαχτάρα μας, είναι να μη δεχθεί ποτέ τα δεινά που συσσωρεύουν σε: κακές καιρικές συνθήκες, οι επιδημίες, «οι λιμοί, οι λοιπόι, σεισμοί, καταποτισμοί, οι φωτιές, τα μαχαιρία, οι εμφύλιοι πόλεμοι και οι άλλοι πόλεμοι...».

Τα δεινά του σεισμού μας τα θύμισε πολύ άσχημα το 1986, με τη συμφορά της Καλαμάτας. Σιγά σιγά όμως με τη βοήθεια του κράτους και άλλων παραγόντων άλλα επανορθώνονται, εκτός από τις ζωές που χάθηκαν.

Τα δεινά όμως του τελευταίου πολέμου και του εμφύλιου που ακολούθησε δεν επανορθώνονται, γιατί η πατρίδα μας θρήνησε χιλιάδες θύματα και ο τόπος μας ζήπεσε στη φτώχεια και στη συμφορά.

Τώρα που η ζωή παίρνει κάποιο ρυθμό με τη μόρφωση και το βιοτικό ανέβασμα του λαού μας, οι πόλεμοι, που αυτή τη στιγμή διεξάγονται μακροχρόνιοι και καταστρεπτικοί, στέλνουν τον απόχοι των όπλων τους, καθημερινά στα αυτιά μας, μέσα από τα δελτία ειδήσεων.

Και ο άλλος ο πυρηνικός, ο ολέθριος κίνδυνος, που οδηγεί στο δρόμο, χωρίς γυρισμό, μας κτύπησε και αυτός άσχημα την πόρτα μας τον Απρίλη του 1986. Τι να ευχηθούμε γι' αυτόν; Κι τι αξία μπορεί να έχουν οι ευχές μας όταν οι λίγοι αποφασίζουν για τους πολλούς, όταν τα συμφέροντα των εξοπλισμών (πολεμικές βιομηχανίες κ.τ.λ.) ρυθμίζουν την οικονομική ζωή, έτσι που να παρουσιάζονται σαν απαραίτητα;

ΜΟΡΦΩΣΗ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ πιστεύω πως είναι δύο παράγοντες που θα βοηθήσουν στη διατήρηση της ειρήνης στον κόσμο.

Η μόρφωση να είναι όχι μόνο, γραμματική ή τεχνοκρατική αλλά συνδυασμένη με τη γνώση των προβλημάτων της κοινωνίας, με τη μελέτη του ανθρώπινου παράγοντα και την επίδεινη της ευημερίας του, όχι ατομική ή εθνικά αλλά συνολική και πανανθρώπινα.

Η ελευθερία, αυτό το πολυπόθητο αγαθό τι ζητάει από τον καθένα μας:

«Θέλει αρετήν και τόλμην η ελευθερία», λέει ο ποιητής και πραγματικά με τις δύο αυτές αρετές ας επιτίσουμε ότι θα διατηρήσουμε την ελευθερία μας όχι για το 1987 αλλά για πάντα, όχι μόνο για την Ελλάδα μας, αλλά για όλα τα έθνη της γης.

Αννίτα Γκλέκα - Πρεκεζέ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΜΑΣ

Η Πνευματική Εστία Σπάρτης γιόρτασε τα 25 χρόνια της.

Τον εορτασμό τίμησαν με συνχρηματήρια τη/τα Υπουργός κ. Μ. Μέρκούρη, η κ. Ντόλη Γουλανδρή, η Ενωση Λακωνών Επιστημόνων, οι Παλλακικές Ομοσπονδίες Καναδά και ΗΠΑ κ.ά.

Το έργο της Πν.Ε.Σ. παρουσίασαν με ομιλίες, που έγιναν στην Σπάρτη το πρόσεδρος της Εστίας κ. Ν. Γεωργιάδης, η αντιπρόεδρος κ. Δώ-

ρα Γερουσιάλικος, ο Δήμαρχος κ. Δ. Ματάλας, ο ακαδημαϊκός κ. Μ. Παλλάντιος, ο καθ. Παν. κ. Χρύσανθος Χρήστου, ο γ. γραμ. της Εταιρείας Πελοποννησιακών Σπουδών κ. Τάσος Γριπόσπουλος, ο κ. Βαγιακάκος, ο κ. Ροζέ Μιλλιές και ο μεγάλος Λάκωνας ποιητής Νικηφόρος Βρεττάκος.

Ευχόμαστε στην Π.Ε.Σ. να εφτάζει πολλές 25ετίες, συνεχίζοντας το ωραίο έργο της.

ΠΑΡΝΩΝΑΣ

Η εφημερίδα ΚΑΡΥΕΣ με ευχαριστηρία θα δημοσιεύσει σε συνέχειες, τα κείμενα μιας ραδιοφωνικής εκπομπής που έκανε στην EPT 2 Τρίπολης η υπεύθυνη του Γραφείου Τύπου της Νομαρχίας Λακωνίας κ. Ντίνη Κοντάκου.

Η κ. Κοντάκου παρουσιάζει με αγάπη και ενθουσιασμό τον Πάρνωνα και τα χωριά του. Την ευχαριστούμε.

ΑΝΝΙΤΑ ΓΚΛΕΚΑ - ΠΡΕΚΕΖΕ

ΤΟ ΘΑΥΜΑΣΤΟ ΒΟΥΝΟ

Τελευταία εκπομπή σήμερα, αφιερωμένη στον Πάρνωνα και τα χωριά του, και τα βήματα μας οδηγούν στην Αράχοβα, τις αρχαίες Καρυές, κώμη ιστορική, εξαιρετικά πλούσια σε λαογραφικά στοιχεία, με κατοίκους αγωνιστές που δόξασαν τ' όνομα του χωριού τους, αλλά κι ολόκληρη τη Λακωνία. Η Αράχοβα, ίσως, αποτελεί ένα από τα ξεχωριστά φωτεινά παραδείγματα πολιτισμού και αγώνων, όχι μόνο στα πλαίσια του Νομού μας, μα και σ' όλη την Ελληνική περιφέρεια.

Ας τη γνωρίσουμε σήμερα λοιπόν, έστω και μέσα από τα λίγα λόγια που γράψαμε γι' αυτήν...

«Τρίτη δε εκ της οδού της ευθείας εκβολή κατά τα δεξιά εις Καρυάς άγει και εις το ιερόν της Αράχειδος...».

Από το απόστασμα αυτό του περιηγητή της αρχαίοτητας Παυσανία προκύπτει ότι έκειτο η αρχαία πόλη των Καρυών κάπου Δυτικά της οδού, που άρχιζε από την Θυρεάτιδα, διήρχετο από τα Φονεμένα και κατέληγε στη Σελλασία. Δυστυχώς, ο Παυσανίας παρέλειψε ν' αναφέρει την ακριβή απόσταση της

πόλης από «της οδού της ευθείας». Τα διάφορα αρχαιολογικά ευρήματα, που ενισχύουν τη σπουδαιότητα του χωριού είναι: σπόνδυλοι και θεμέλια οικοδομήματος, που βρισκόταν μέσα στην κοίτη του ποταμού Δειρού, όταν αυτός υπερέιλισε - περί τα 1880 -, χρυσά νομίσματα και πλήρια αγγεία, περί τους τριάντα τάφους με πολλά αξιόλογα λείψαν

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΑΡΑΧΟΒΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

- Η Αικατερίνη συζ. Κων/νου Δημήτρουλα γέννησε κοριτσάκι.
- Η Σοφία συζ. Παν. Πουλοκέφαλου γέννησε αγοράκι.
- Η Ελένη συζ. Σπύρου Καρύγιανη γέννησε κοριτσίσι.
- Η Σοφία συζ. Δήμου Καλαντζή επίσης κοριτσίσι.

Να ζήσουν

ΓΑΜΟΙ

- Ο Δημήτρης Ευστρ. Καλαντζής και η Σοφία Αντ. Ντεβέρου παντρεύτηκαν στην Αράχοβα.
- Ο Δήμος Παν. Λαγός και η Θεοδώρα Γιαννοπούλου παντρεύτηκαν στην Αράχοβα.
- Ο Αθανάσιος Τσόπελας και η Τούλα Α. Παπασταύρου παντρεύτηκαν στην Αθήνα.
- Στις 22-2-87 έγινε στη Σπάρτη ο γάμος της Τούλας Π. Χριστοπούλου με τον Παν. Σκουτάκη.

Να ζήσουν ευτυχισμένοι.

ΘΑΝΑΤΟΙ

- Με βαθειά θλίψη η οικογ. **Δασούλα** (γένος Κωσταλά) αποχαιρέτησε το 14χρονο κοριτσάκι τους, που έφυγε τόσο πρόωρα από τη ζωή.
- Πέθανε ξαφνικά και κηδεύτηκε στην Castonie N.C. η **Αθηνά Δημητριάδου**, το γένος Παρασκ. Λεβέντη έτών 72.
- Στις 29-11-86 πέθανε και κηδεύτηκε στο Greenville S.C. ο **Κώστας Χριστοφίλης**.
- Στις 7-12-86 πέθανε και κηδεύτηκε στην Αράχοβα η **Παναγιώτα Θ. Σταθάκη** έτών 87.
- Στις 16-12-86 πέθανε και κηδεύτηκε στο Chicago ο **Νίκος Ζούρας**.
- Την 1-1-87 πέθανε και κηδεύτηκε στο Charlotte N.C. ο **Πάνος Βρυκίδης**.
- Στις 6-1-87 πέθανε στην Αθήνα ο **Βασίλης Χ. Αποστολόπουλος**.
- Στις 16-1-87 πέθανε και κηδεύτηκε στην Αράχοβα ο **Παναγιώτης Γ. Βαστής**.
- Στις 23-1-87 πέθανε και κηδεύτηκε στην Αράχοβα η **Αφροδίτη Κων. Διατζίκη** έτών 70.
- Επίσης στην Αράχοβα πέθανε και κηδεύτηκε στις 31-1-87 ο **Γιάννης Αριστ. Ζαφειράκος**.
- Στις 4-2-87 πέθανε ο **Γεώργιος Νίκ. Καπερώνης** που ήταν πρόεδρος του χωριού για πολλά χρόνια.
- Στις 22-2-86 πέθανε και κηδεύτηκε στην Αράχοβα ο **Ανδρέας Χάρακας**. Από την Αμερική ήλθαν τα παιδιά του Νίκος και Θόδωρος και συνδέψαν τον πατέρα τους στην τελευταία του κατοικία.
- Η εφημερίδα μας εκφράζει στους οικείους θερμά συλλυπητήρια.

ΤΣΟΥΝΙ — ΚΛΑΔΑ

ΘΑΝΑΤΟΙ

- Πέθανε και κηδεύτηκε στο Τσούνι ο **Γιάννης Καλογερέσης**.
- Πέθανε στην Αθήνα και κηδεύτηκε στο Τσούνι ο **Σπύρος Β. Κουμανταράκης**.
- Πέθανε και κηδεύτηκε στον Κλαδά ο **Ανδρέας Ν. Καρράς**. Συλλυπητήρια.

ΒΑΜΒΑΚΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

- Η κ. Ελένη Τρουμπή - Γεωργουλοπούλου συζ. Γεωργίου γέννησε κοριτσάκι.
Να τους ζήσουν.

ΓΑΜΟΙ

- Στις 21-9-86 ο Δημήτρης Χαρ. Αλεξανδράκης παντρεύτηκε την **Παναγιώτα Ευστ. Μελεχέ** στις Καρυές.

Να ζήσουν

ΘΑΝΑΤΟΙ

- Πέθαναν και κηδεύτηκαν στη Βαμβακού ο **Βασίλης Ευστρ. Λιάκος** και ο **Πολυχρόνης Εμμαν. Τρουποσκιάδης**. Συλλυπητήρια.

ΒΑΣΣΑΡΑΣ

- Πέθανε και κηδεύτηκε στο Βασσαρά ο **Χρήστος Σ. Καραλής**. Συλλυπητήρια

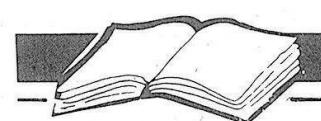
ΒΡΕΣΘΕΝΑ ΘΑΝΑΤΟΙ

- Πέθανε και κηδεύτηκε στα Βρέσθενα η **Μαριγούλα Αθανασέκου**.
- Στις 31-10-86 πέθανε η **Ευθυμία Αγ. Δημαρά**.
- Στις 29-12-86 πέθανε στην Ελευσίνα και κηδεύτηκε στα Βρέσθενα ο **Κων/νος Γεωργόπουλος**. Συλλυπητήρια.

TORONTO — CANADA

Το νεοεκλεγμένο Διοικητικό Συμβούλιο της Αδελφότητας Αραχοβιτών «ΑΕ KARYAI» αποτελείται από τους: Παρασκ. Παν. Διαμαντόρου, πρόεδρο, Διαμαντή Παρ. Πίτσιο αντιπρόεδρο, Παντελή Διαμαντούρογραμματέα, Γιώργο Π. Ντάρμο ταμία και μέλη: Χάρου Θεοδώρακάκη, Γιώργο Δ. Βελώνη, Δήμο Γ. Διαμαντόρου, Δήμο Π. Διαμαντόρου, Γιάννη Θ. Καραβό και Χάρου Μελεχέ.

Ο Σύλλογος Toronto έχει προγραμματίσει αρκετές εκδηλώσεις για τους Αραχοβίτες του Καναδά και τους φίλους τους όπως: Χριστουγεννιάτικο πάρτυ για τα παιδιά, μακαρονάδα για τις Απόκριες, τον ετήσιο χορό Αδελφότητας κ.ά.

ΟΙ ΝΕΟΙ ΜΑΣ ΤΗΣ ΟΜΟΓΕΝΕΙΑΣ

— Ο **Πάνος Κ. Διαμαντούρος** πήρε διπλωμα Νομικής Σχολής Παν. Νότιας Καρολίνας και πέρασε με επιτυχία τις εξετάσεις του δικηγορικού Συλλόγου.

Το νέο αυτό Αραχοβιτόπουλο ασκεί το επαγγέλμα του δικηγόρου στο Union S.C.

— Ο αδερφός του **Σπύρος** τελείωσε το Woofford College και γράφτηκε στη Νομική Σχολή.

— Ο **Πάνος Δημ. Καπερώνης** από το Charlotte σπούδασε Διεύθυνση Επικειμένων στον Πανεπ. Appalachian State και συνέχισε σπουδές στην Αθήνα.

— Η **Πανέλα Θοδ. Καρύγιαννη** από το Charlotte πήρε διπλωμα φαρμακευτικής από το Πανεπ. της Νότιας Καρολίνας.

— Η **Παρασκευή Αριστ. Κωσταλά** σπούδασε νηπιαγωγός στη Νέα Υόρκη και εργάζεται στη νηπιαγωγείο της Σχολής Ζηρίδη στην Αθήνα.

— Η **Πανέλα Θοδ. Καρύγιαννη** από το Charlotte πήρε διπλωμα φαρμακευτικής από το Πανεπ. της Νότιας Καρολίνας.

— Η **Παρασκευή Αριστ. Κωσταλά** σπούδασε νηπιαγωγός στη Νέα Υόρκη και εργάζεται στη νηπιαγωγείο της Σχολής Ζηρίδη στην Αθήνα.

— Η **Πανέλα Θοδ. Καρύγιαννη** από το Charlotte πήρε διπλωμα φαρμακευτικής από το Πανεπ. της Νότιας Καρολίνας.

— Η **Πανέλα Θοδ. Καρύγιαννη** από το Charlotte πήρε διπλωμα φαρμακευτικής από το Πανεπ. της Νότιας Καρολίνας.

— Η **Πανέλα Θοδ. Καρύγιαννη** από το Charlotte πήρε διπλωμα φαρμακευτικής από το Πανεπ. της Νότιας Καρολίνας.

— Η **Πανέλα Θοδ. Καρύγιαννη** από το Charlotte πήρε διπλωμα φαρμακευτικής από το Πανεπ. της Νότιας Καρολίνας.

— Η **Πανέλα Θοδ. Καρύγιαννη** από το Charlotte πήρε διπλωμα φαρμακευτικής από το Πανεπ. της Νότιας Καρολίνας.

— Η **Πανέλα Θοδ. Καρύγιαννη** από το Charlotte πήρε διπλωμα φαρμακευτικής από το Πανεπ. της Νότιας Καρολίνας.

— Η **Πανέλα Θοδ. Καρύγιαννη** από το Charlotte πήρε διπλωμα φαρμακευτικής από το Πανεπ. της Νότιας Καρολίνας.

— Η **Πανέλα Θοδ. Καρύγιαννη** από το Charlotte πήρε διπλωμα φαρμακευτικής από το Πανεπ. της Νότιας Καρολίνας.

— Η **Πανέλα Θοδ. Καρύγιαννη** από το Charlotte πήρε διπλωμα φαρμακευτικής από το Πανεπ. της Νότιας Καρολίνας.

— Η **Πανέλα Θοδ. Καρύγιαννη** από το Charlotte πήρε διπλωμα φαρμακευτικής από το Πανεπ. της Νότιας Καρολίνας.

— Η **Πανέλα Θοδ. Καρύγιαννη** από το Charlotte πήρε διπλωμα φαρμακευτικής από το Πανεπ. της Νότιας Καρολίνας.

— Η **Πανέλα Θοδ. Καρύγιαννη** από το Charlotte πήρε διπλωμα φαρμακευτικής από το Πανεπ. της Νότιας Καρολίνας.

— Η **Πανέλα Θοδ. Καρύγιαννη** από το Charlotte πήρε διπλωμα φαρμακευτικής από το Πανεπ. της Νότιας Καρολίνας.

— Η **Πανέλα Θοδ. Καρύγιαννη** από το Charlotte πήρε διπλωμα φαρμακευτικής από το Πανεπ. της Νότιας Καρολίνας.

— Η **Πανέλα Θοδ. Καρύγιαννη** από το Charlotte πήρε διπλωμα φαρμακευτικής από το Πανεπ. της Νότιας Καρολίνας.

— Η **Πανέλα Θοδ. Καρύγιαννη** από το Charlotte πήρε διπλωμα φαρμακευτικής από το Πανεπ. της Νότιας Καρολίνας.

— Η **Πανέλα Θοδ. Καρύγιαννη** από το Charlotte πήρε διπλωμα φαρμακευτικής από το Πανεπ. της Νότιας Καρολίνας.

— Η **Πανέλα Θοδ. Καρύγιαννη** από το Charlotte πήρε διπλωμα φαρμακευτικής από το Πανεπ. της Νότιας Καρολίνας.

— Η **Πανέλα Θοδ. Καρύγιαννη** από το Charlotte πήρε διπλωμα φαρμακευτικής από το Πανεπ. της Νότιας Καρολίνας.

— Η **Πανέλα Θοδ. Καρύγιαννη** από το Charlotte πήρε διπλ

ΤΟ ΤΣΟΥΝΙΖΕΙΝ ΚΑΙ ΚΛΑΔΙΖΕΙΝ

Προπολεμικά, κάποιος λόγος καθηγητής του Γυμνασίου Αρρένων Σπάρτης είχε διατυπώσει ένα αρχαιοπρεπές ρητό με ονοματικά απαρέμφατα: «Το Τσουνίζειν και Κλαδίζειν πέραν των ποταμών Ευρώπα διαβαίνουν γράμματα σου μανθάνονταν».

Πραγματικά τα δύο αυτά μικρά αλλά πλούσια λαμπτούχη, μέσα στην εύφορη κοιλάδα του Ευρώπα και σε απόσταση 3-4 χιλιομέτρων από τη Σπάρτη δεν είχαν ανάλογους μαθητές στα δύο γυμνάσια της πρωτεύουσας.

Για τα περισσότερα παιδιά τα μαθητικά τους χρόνια έφθαναν το Δημοτικό σχολείο και συχνά όχι μέχρι την ΣΤάξη.

Ελάχιστοι πήγαιναν στο γυμνάσιο που συνήθωσαν το εγκατέλειπαν μετά της πρώτες τάξεις. Αντίθετα παιδιά ορειών χωριών, με χιλιες διο στερήσεις, μακριά από το σπίτι τους, όχι μόνο τελείωναν το γυμνάσιο αλλά συνέχιζαν με σπουδές στο Πανεπιστήμιο. Εξαιρεση απότελεσαν ο καθηγητής Πάνος Παπαδημήτρης, ο υπαρχηγός Γιώργος Βομβορής, ο δάσκαλος Παρασκευής Κουτσούμπης, ο ίδιος ιοντάρης Ελένη Τσαγκαρούλη και ο αδελφός της, ο Κόλιας Κομνηνός κ.ά.

Μετά δώμας τον πόλεμο οι νυθήκες άλλαξαν. Από το Τσουνί και

λουθούσε με αγάπη δύο «τα Κλαδιά τακιά και Τσουνιτάκια» και ήταν για δίους τους μαθητές και μαθητριες «ο μπάριπα Πάνος».

Έτσι παρ' όλα τα μάρτυρα χρόνια της γερμανικής κατοχής και του ευφυλίου, δεκάδες αγόρια και κορίτσια ξεκίναν κάθε πρωί για τη Σπάρτη με τα πόδια. Δρόμος 3-4 χιλιόμετρα το πρωί και όλα τόσα το μεσημέρι. Συγκοινωνία δεν υπήρχε μέχρι το 1953.

Τι ξεκίνημα ήταν αυτό; Η δημοσιά γέμιζε νεολαία.

Τα αγόρια στις πρώτες τάξεις του γυμνασίου φορούσαν κοντά παντελόνια και αργότερα μακριά. Στο κεφάλι απαραίτητο το πλεκίο με την κουκουβάγια μπροστά.

Τα μαλλιά έπρεπε να είναι κουρεμένα με την φιλή μηχανή, σύμφωνα με την επιθυμία του γυμνασιάρχου Στράτη Σούπου, για να μη «γαμπρίζουν».

Οι μαθητριες του γυμνασίου Θηλέων Σπάρτης έπρεπε να φοράνε μαύρες ποδιές με άσπρο γιακά και τα μαλλιά, σύμφωνα με τη διαταγή του άλλου γυμνασιάρχη Παν. Σαρρή ή «πετερού», έπρεπε να είναι πλεγμένα σε δύο μακριές κοτσιδές, δεμένες μαζί πάνω στην πλάτη με μια άσπρη κορδέλλα «τόσο πλέπια που να φαινεται μέχρι τη Σελασσία», όπως έλεγε

ΑΡΑΧΟΒΙΤΟΠΟΥΛΑ ΣΤΟ ΣΧΟΛΑΡΧΕΙΟ ΤΗΣ ΒΑΜΒΑΚΟΥΣ ΑΦΗΓΗΣΗ: ΝΙΚΟΛΑ ΚΕΡΧΟΥΛΑ

Το έτος 1920 η Κοινότητα της Βαμβακούς για να συγκεντρώσει μαθητές για το Σχολαρχείο της, ειδοποίησε τους Αραχοβίτες, ότι τα παιδιά τους, αν φοίτησαν στο Σχολαρχείο της θα έχουν δωρεάν κατοικία και βιβλία.

Αυτό γινόταν για να κρατηθεί το Σχολαρχείο εκεί και να μην απορροφθεί από το Σχολαρχείο Βρεσθένων.

Εκείνη τη χρονιά γραφτήκαμε στο Σχολαρχείο δώδεκα μαθητές από την Αράχοβα: ο Νικόλαος Γ. Κερχούλας, ο Οδυσσέας Καπερώνης, ο Γιάννης Αγγελέζης, ο Γιάννης Κορομβόκης, ο Παναγιώτης Πανταζόπουλος, ο Κώστας Μένταυλος, ο Θόδωρος Λεβεντάκης, ο Δημήτρης Καπονικολός, ο Γεώργιος Κερχούλας, ο Στράτης Κωσταλάς, ο Παντελής Ντάρμος και ο Κερχούλας Γιώργης του Κυριάκου.

Την εποχή της μαθητήσης μας είχαμε δύο καθηγητές τον Διευθυντή αείμνηστο Μυλωνά, που ήταν και Αρχιμανδρίτης απόφοιτος της Ιεραπικής σχολής και το Δημήτριο Σταθόπουλος. Καλοί δάσκαλοι που αγαπάγανε και προσέχαν δύο όλα τα χωριατόπουλα.

Κάθε Δευτέρα πρωί αχάραγα, συγκεντρωνόμαστε στην πλατεία της Ράχης και ξεκινάγμε δύο μαζί παρέα. Καθένας μας κράταγε από ένα σακούλι, όπου μέσα είχαμε από ένα καρβέλι ψωμί και όλα φαγώσαμε για να περάσουμε τη βδομάδα.

Περπατάγμει μέσα στο σκοτάδι και γύρω μας βλέπαμε φαντάσματα και σκιές, μέχρι να ξημέρωσει και να φωτίσει.

Μια Δευτέρα, σαν φτάσαμε στη βρύση του Κοψιάτη, ακούσαμε μπροστά μας, μέσα στο πρωινό σκοτάδι, ένα βήχα δυνατό και αμέσως είδαμε μια φιγούρα ψωλή και σκιαχτερή. — Ο Γιώργος από τη Βέροια, φώναξα εγώ τρομαγμένος και τόβαλα στη πλάτη, νομίζοντας ότι είδα μπροστά μου τον τρελογιώργη από τη Βέροια. Ο δύο συμμαθητές μου που πηγαίναμε παρέα, ο Γιάννης Αγγελέζης και ο Οδυσσέας Καπερώνης, με ακολούθησαν τρομαγμένοι και σε λίγο βρεθήκαμε λαχανιασμένοι στα σπίτια μας στις τάξεις.

Τρεις έτης φιλόλογος καθηγητής του γυμνασίου θηλέων ο Θανάσης Λιμπέρδος είπε μια μέρα στην «οδύσση» όπου τη φοιτούσαν από το Τσουνί και Κλαδά πολλές καλές μαθητριες: Τασία Βαμβίλη, Αθηνά Γκλέκα, Σοφία Κουμανταράκη, Ερηνη Σπουδαία και Πότα Χρηστάκου.

«Το Τσουνίζειν και Κλαδίζειν πέρα από το ποτάμι διαβαίνει γράμματα στα χωράφια αλλά να τα στέλνουν στο γυμνάσιο. Ιδιαίτερα για τα κορίτσια, τους έλεγαν να μη τα ξεχωρίζουν από τα αγόρια στη μόρφωση.

Ακόμη πρέπει να αναφερθεί το ονόμα του Αραχοβίτη καθηγητή της φυσικής Πάνου Ματάλα, ο οποίος ήταν καλός σύμβουλος και παρα-

άλλο είχαμε μαζί μας.

Οι γονείς μας αλαφιασμένοι βγήκαν να ιδούνε ποιός μας φόβισε έτσι και βρήκαν στο δρόμο ένα Βαμβακίτη κτηματία, που πήγαινε να εργαστεί στις σταφίδες του στην Ανδραβίδα κι απάνω στη στροφή μας συναπάντησε.

— Δεν ντρέπεσαι γέροντα, να φοίτησεις τα παιδιά; του είπαν σιγούνες μας.

— Εγώ τι φταίω; Εγώ πάω στο δρόμο μου και στη δουλειά μου.

Είχε δίκιο ο άνθρωπος. Εκείνος νυχτοπερπάτηγε για τη δουλειά του και εμείς για το σχολείο μας.

Στα διαλέιμματα σχέδον κάθε μέρα ο συμμαθητής μου Καπερώνης μάλωνε με την κόρη του καθηγητή μας Σταθόπουλου, γιατί την πέρασε.

Κάποια μέρα παίνοντας στην τάξη, δέχτηκα μια πέτρα στο κεφάλι, που την πέταξε η κοπέλα εναντίον του Καπερώνη, αλλά την έφαγε ο Κερχούλας.

Το αίμα έτρεξε ποτάμι και τρόμαξε τα μου ποτάμιας από την περιοχή της αιγαίνες επιτρέποντας σε μια σπηλιά.

Αμέως τημώρησε τον Καπερώνη με τρεις ημέρες αποβολή. Οι καθηγητές κάπου - κάπου μας πήγαιναν περίπατο στις γύρω εκκλησίες. Απ' όλες θυμάμαι πολύ την Αγία Κυριακή, μια πολύ παλιά εκκλησία με αιγογραφίες μέσα σε μια σπηλιά. Πέραν τη γέφυρα του Κουμάνταρου έχω από την Βαμβακού και παίρναμε το δρομάκι μέσα στην ρεματιά προς τον Πάρνωνα. Μόλις φτάσαμε στη σπηλιά μας άρεσε το σκοτάδι και ο αρχιμανδρίτης μας εξηγούσε πόσο παλιά ήταν αυτή η εκκλησία και πόσο ωραίες ήταν οι τοιχογραφίες της.

Η πολύβερη ανάμνηση από το Σχολαρχείο ήταν ο θάνατος ενός συμμαθητή μας που πέθανε από λύσσα. Ήτανε φοβερό και μας είχε συγκλονίσει όλους. Το κλάψαμε πολύ εκείνο το παλληκαράκι. Και καθώς κοιμόμαστε σε ξένα σπίτια, μακριά από τους γονείς μας και τα αδέφια μας, πεταγόμαστε τη νύχτα από το φόβο μας.

Αυτή ήταν τα δύσκολα παιδιά μας χρόνια, τα αξέχαστα.

Μπάρμπα Νίκος Κερχούλας

μεμε για αποθήκη ξύλων, για τις σύμπτες που άναβαν ολόκληρο το χειμώνα και για να κλείνουν οι δάσκαλοι τους τεμπτελήδες μαθητές, σαν έρχονταν αδιάβαστοι, τη μισή ή και ολόκληρη την ημέρα, για τημώνα.

Τούτη η ενέργεια όχι μόνο επιτρέπόταν αλλά και τύχαινε μεγάλης υπόληψης από δάσκαλους και γονείς, γιατί ήταν ο αποτέλεσματικότερος τρόπος να μαθαίνουν τα παιδιά γράμματα και είχε καθιερωθεί με τη λέξη «κατώγα».

Στην κατώγα λοιπόν αυτή είχαν κλειστεί κατά καιρούς όλα τα μαθητούδια του χωριού, από το πιο μικρά ως το πιο μεγάλα και προπαντός μαπίναν σημείωσαν στις τελευταίες τάξεις του σχολείου, στην Πέμπτη και Έκτη, που οι πιο πολλοί από τους μαθητές αυτούς είχαν μείνει δυο και τρεις χρονιές στην ίδια τάξη. Απ' την τιμωρία αυτή δεν ήταν άλλη πιο φοβερή, γιατί εκτός από την πειθαρχία και την κοροϊδία της ημέρας, γιατί ήταν οι πατέρες των παιδιών που η απειλή της «νηστείας» κρεμόταν κάθε ημέρα πάνω από τα κεφάλια τους, γιατί κορδίδευαν τους τιμωρημένους;

Η παντούση δεν είναι εύκολη, ούτε απλή. Η παιδική ψυχή κρύβει μέσα της απροσδιόριστες δυνάμεις φυσικές και επικτητικές.

Είναι σκληρή και εγκαντρική κάτια στην την παιδιών για ν' αναπτυχθείται κανείς:

Γιατί άραγε οι τιμωρημένοι μαθητές εκτός από τη στενοχώρια τους για την τιμωρία, είχαν να αντιμετωπίσουν και την κοροϊδία των

ΑΠΟ ΤΗ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ

ΜΑΝΤΕΜΑΤΑ ΓΑΜΟΥ

Ο πατέρας μου, Γεώργιος Γκλέκας, είχε καταγράψει στο Γεωργίτσι το 1928, από την αξέχαστη κουμπάρα μας Όλγα Ιωαν. Γκλέκα, διάφορους τρόπους, με τους οποίους μάντευαν οι νέοι και νέες ποιός ή ποιά θα είναι της τύχης τους για γάμο.

Τα ίδια ή παρόμοια μαντέματα φαίνεται ότι πίστευαν και μεταχειρίζονταν και στα χωριά του Πάρνωνα.

Στους Βουτιάνους, από διηγήσεις της μακαρίστας Κατερίνας Ξηντάρα και από Βαμβακίτες και Αγιοπετρίτες που παραχειμάζαν στο Τσούνι Σπάρτης, διαπίστωσε ότι μεταχειρίζονταν τα ίδια μαντέματα με μικρές παραλλαγές.

Τα χρόνια όμως περνάνε και ο πόλεμος και οι άλλες φοβερές εμπειρίες του 20ου αιώνα, μαζί με τη μόρφωση του λαού έχουν κάνει πίστη στον άνθρωπο ότι ο ίδιος είναι δημιουργός της «τύχης» του.

Παρ' όλα αυτά, όμως και σήμερα, για γούστο, οι κοπέλες, τα ίδια ακρίβως κάνουν, για να δουν αν τα όνειρα της νύκτας επαληθεύουν τις επιθυμίες της ημέρας.

Στην Αράχοβα, διάβασα τα Γεωργιτσάνικα μαντέματα σε μια γειτονίσσα, μου είπε χαρκτηριστικά: «αχ παιδάκι μου, τα ίδια κάναμε εμείς, τα ίδια και οι θυγατέρες μου τα ίδια κάνουν τύρα και οι εγγόνις μου». Κούβεντα χαρακτηριστική, που δείχνει πόσο απαλά-απαλά με τις δηγήσεις της γιαγιάς η μία γενιά επιδρά στη διαμόρφωση της άλλης.

Ας δούμε όμως πώς φανερώνταν ο άνδρας στη φαντασία της κοπέλας, που ανησυχούσε, αφού δεν ήξερε, ποιός ήταν της τύχης της για να γίνει άνδρας της.

1) Αρμυροκουλούρα.

Την παραμονή των Αγίων Θεοδώρων οι κοπέλες ζύμωναν την αρμυροκουλούρα.

Έπαιρναν λιγό αλεύρι το ζύμωναν με μπόλικο αλάτι, το έπλαθαν κουλούρα και την έψηναν στα πυρωμένα τούβλα του

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΡΑΧΟΒΙΤΗ Κ. ΠΑΝΟ ΧΑΡΑΚΑ

Την Κυριακή 16 Νοεμβρίου 1986 η Ελληνική Κοινότητα του Greenville S.C. έκαμε μεγάλη συγκέντρωση των μελών της για να γιορτάσουν τα 50 χρόνια συμμετοχής και συνεχούς προσφοράς υπηρεσιών προς την Κοινότητα του κ. Πάνο Χάρακα.

Ο πρόεδρος της Κοινότητας κ. Μάκης Μερέχες πρόσφερε στον τιμώμενο αναμνηστική πλακέτα.

2) Σιτάρι από το Ψυχοσάββατο

Των Αγίων Θεοδώρων που είναι μεγάλο Ψυχοσάββατο δέλτα ο νοικοκύρες φτιάχνουν κόλυβα για τις ψυχές των πεθαμένων.

Η κοπέλα, που ήθελε να ιδεί ποιόν θα παντρευτεί, έπαιρνε στήριξι από τρεις Γιαννούδες, δηλ. από γυναίκες που έχουν άνδρα Γιάννη και που έπρεπε να είναι πρωτοστέφανες. Αυτό πήγαινε και το έσπερνε γύρω από μια ρίζια πέτρα λέγοντας: «όποιος είναι της τύχης μου νάρθει να θερίσουμε». Το βράδυ ονειρεύονταν το θεριστή της.

3) Κουφέτα από το δίσκο με τα στέφανα. Όταν γινόταν στεφάνωμα στην εκκλησία οι αιπάντρες κοπέλες καθώς πήγαιναν να ασπαστούν τα στέφανα, έπαιρναν ένα κουφέτο από το δίσκο και το βράδυ το έβαζαν κάτω από το μαξιλάρι για να ονειρευτούν τον άνδρα που θα πάρουν.

Μάλιστα μερικοί παπάδες έδιναν μόνο τους ένα κουφέτο σε κάθε ανύπαντρο κορίτσι. Ήταν έκανε και ο αειμνήστος παπά-Χούπης από την Βαμβακού, στο Τσούνι Σπάρτης, που με το καλόσυνάτο γέλιο του έδινε μαζί με το κουφέτο την ευχή «καλά όνειρα, καλή τύχη κορίτσια μου».

4) Τα μακαρόνια της αποκριάς

Την τυρινή αποκριά το βράδυ οι κοπέλες από την πρώτη πτηρουνιά, έκριναν ένα μακαρόνι. Το έβαζαν κρυφά στο μαξιλάρι τους και έλεγαν: «όποιος είναι της τύχης μου νάρθει να φέμε μαζί το μακαρόνι».

5) Τα μακαρόνια της αποκριάς

Την τυρινή αποκριά το βράδυ οι κοπέλες από την πρώτη πτηρουνιά, έκριναν ένα μακαρόνι. Το έβαζαν κρυφά στο μαξιλάρι τους και έλεγαν: «όποιος είναι της τύχης μου νάρθει να φέμε μαζί το μακαρόνι».

Το έβαζαν κρυφά στο μαξιλάρι τους και έλεγαν: «όποιος είναι της τύχης μου νάρθει να φέμε μαζί το μακαρόνι».

Ας δούμε όμως πώς φανερώνταν ο άνδρας στη φαντασία της κοπέλας, που ανησυχούσε, αφού δεν ήξερε, ποιός ήταν της τύχης της για να γίνει άνδρας της.

6) Αρμυροκουλούρα.

Την παραμονή των Αγίων Θεοδώρων οι κοπέλες ζύμωναν την αρμυροκουλούρα.

Έπαιρναν λιγό αλεύρι το ζύμωναν με μπόλικο αλάτι, το έπλαθαν κουλούρα και την έψηναν στα πυρωμένα τούβλα του

A.G.P.

ΑΡΑΧΟΒΙΤΕΣ ΤΟΥ ΝΟΤΟΥ ΣΤΟ ΣΙΚΑΓΟ

Πολλοί Αραχοβίτες από τη N. Καρολίνα βρέθηκαν στο Σικάγο, καλεσμένοι στο γάμο του Σπύρου Κονιδίστα, που παντρεύτηκε την Ελένη Λαΐη στο Σικάγο, στις 30-11-86.

Την Δευτέρα 1-12-1986 ο Κώστας Δ. Κουτσόγιωργας είχε την ωραία ίδεα να καλέσει στο μαγαζί του «Ελληνικά Νησιά» πολλούς πατριώτες σε μια όμορφη Αραχοβίτικη συνάντηση.

Ήταν πραγματικά μια ζεστή βραδιά, πάρα το τσουχτερό κρύο του Σικάγου, γιατί τις καρδιές μας ζέσταινε η φιλική κούβεντα, τα αστεία, οι αναμνήσεις του χωριού και όλα όσα συνέθουν την Αραχοβίτικη φιλοξενία.

Εκείνη τη Δευτέρα η Αμαλία και ο Κώστας Κουτσόγιωργας μας χάρισαν μια πραγματικά αξέχαστη βραδιά.

Παραβρέθηκαν ο ιερέας κ. Χρήστος Κερχούλας, η Τούλα και ο Μάκης Μελέχες, η Φωτεινή και ο Κώστας Χάρακας, η Αθηνά και ο

ΜΙΚΡΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

— Στο Γενικό Νοσοκομείο Σπάρτης, όρχισε να λειτουργεί ειδική μονάδα για την φαρισείση των λίθων της κύπριτης χωρίς χειρουργική τομή, αλλά με τη χρήση των υπερήχων.

Οι ενδιαφέρομενοι μπορούν να απευθύνονται στα εξωτερικά λατρεία του Νοσοκομείου κάθε Τρίτη και Πέμπτη από ώρα 9.30-13.00 και Δευτέρα και Πέμπτη από ώρα 17.00-20.00 στο τηλ. 28 118.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΓΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Από τους Αραχοβίτες του Σικάγου παραβρέθηκαν: ο γιατρός Δήμος και Καλλιόπη Πρεκεζή με τα παιδιά τους, η Νίκη και ο Σωτήρης Βαστής, η Νίτινα και ο Χρήστος Δαλακούρας, η Ελένη και ο Πάνος Γιαννόπουλος, ο Γιώργος Βουκίδης με τη γυναίκα του, η Παναγιώτα Πανούση, η Βαρβάρα Φωτοπούλου, ο Βασίλης Φωτ. Χάρακας, ο Γιάννης Ν. Χριστόπουλος, ο Παρασκευής Α. Ντούβλης, οι δύο κόρες της Αθηνάς και Θόδωρου Κερχούλα.

Από τους Αραχοβίτες του Σικάγου παραβρέθηκαν: ο γιατρός Δήμος και Καλλιόπη Πρεκεζή με τα παιδιά τους, η Νίκη και ο Σωτήρης Βαστής, η Νίτινα και ο Χρήστος Δαλακούρας, η Ελένη και ο Πάνος Γιαννόπουλος, ο Γιώργος Βουκίδης με τη γυναίκα του, η Παναγιώτα Πανούση, η Βαρβάρα Φωτοπούλου, ο Βασίλης Φωτ. Χάρακας, ο Γιάννης Ν. Χριστόπουλος, ο Παρασκευής Α. Ντούβλης, οι δύο κόρες της Νίτινας Γεωργακοπούλου (γ. Κομιστή).

Από την Ελλάδα η Αννίτα και ο Βασίλης Πρεκεζές και ο Χρήστος Ανδ. Ντούβλης.

A.G.P.

ΤΑ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΞΕΝΙΤΕΜΕΝΩΝ

Είχες νια τον καινούργιο χρόνο και χαιρετίσματα σε όλους τους ποτηρώτες στέλνει ο Νίκος Αρδάμης από το Παρίσι. Χαιρέται να βίνετε όσους πατριώτες περνάνε από εκεί. Το τηλέφωνό του είναι 46802899.

Είτετος χαιρετισμούς και ευχές για ευτυχισμένο 1987 στέλνει ο Φραγκίσκος ΚΑΡΥΕΣ σε όλους τους συμπατριώτες, οπου είναι θεοποιούνται, η Μαρία και ο Βασίλης Θ. Κυριαζής, με την θεοφούλα, κοθώς και η Ιωάννα και ο Θόδωρος Παν. Κυριαζής, με την θεοφούλα τους από το Racine Wis.

Τα δημοτικά μας τραγούδια είναι αξιόλογες πνευματικές δημιουργίες του λαού γιατί εκφράζουν απλά τους πόθους, τις χαρές, τις λύπες, τα κατορθώματα και τα άλλα περιστατικά της ζωής του Έλληνα.

Είναι η ψυχή του λαού, που συγκινείται και κλαίει, που χαιρετά και χορεύει, που υμνεί ή καταδικάζει.

Μεταφέρθηκαν τραγουδιστά από στόμα σε στόμα, από χωρίο σε χωριό και στο πέρασμά τους όλο και συμπληρώνονται, όλο και έδιωχναν οι λέξεις καλοζυγισμένες, ο ρυθμός έγινε κανονικός, το μέτρο τελειοποιήθηκε και ο στίχος αποκρυσταλλώθηκε στο δεκαπενταύλλαβο.